

Jak dál na Šumavě?

Zatím vše nasvědčuje tomu, že odpověď na otázku v titulku článku je již známá. Úsilí Správy Národního parku o přeměnu části Šumavy na takzvanou divočinu se blíží k úspěchu. Stává se to za vydatného přispění kalamity, o kterou se postaral lednový orkán Kyril. V I. a II. zónách Národního parku o celkové ploše 48 741 ha způsobil polomy na 1785 ha lesa. Jejich rozsah je odhadován na téměř 840 000 m³ dřevní hmoty, přičemž podle plánů Správy NPŠ bude na místě ponecháno 133 000 m³.

Jasně to dokumentuje záměr pana ministra Bursíka, prezentovaný na senátním slyšení 24. května, ponechat 18 procent území Národního parku Šumava přirozenému vývoji. Toto rozšíření bezzásahových území se však uskutečňuje bez řádného veřejného projednání. Šumavě navíc hrozí, že v blízké době dojde ke gradaci kůrovce.

Na květnovém pracovním semináři byla podle informací Správy Národního parku vymezena tři pásma ohrožení kůrovcem podle polohy a druhové skladby lesa a popsány tři jeho scénáře, založené na průběhu počasí. Skutečnost, že po extrémně teplé zimě převládá mimořádně teplé počasí s nedostatkem srážek, že se zpracování polomů opozdilo i v těch lokalitách, kde to je podle ministerstva možné, a zejména to, že na 360 ha bude polom ponechán, znamená naplnění katastrofického scénáře. To může mít za následek vážné ohrožení smrkových porostů na ploše téměř 45 000 ha.

Nebezpečí je o to větší, že v případě odumření porostů, které nejsou druhově ani věkově diferencovány, bude na vzniklých holinách velice ztížena přirozená obnova. Na veřejném senátním slyšení to řekl Doc. Ing. Petr Zahradník, CSc., ředitel Výzkumného ústavu lesního hospodářství a myslivosti. Zároveň varoval, že pokud do procesu obnovy nevstoupí se svou intervencí člověk, může obnova lesa trvat řádově stovky let.

Dobrou zprávou jsou tyto informace pro všechny příznivce rozšiřování divočiny, tedy území ponechaného takzvanému přirozenému vývoji. Špatnou zprávou však pro všechny zastánce zelené Šumavy, takové, jakou ji po staletí znávaly generace jejích obyvatel. Otevřeně přiznávám, že patřím k té druhé skupině. Od začátku se stavím proti onomu gigantickému experimentu, který již byl na Šumavě zahájen Správou Národního parku za nadšeného potlesku části ekologické veřejnosti a jehož parametry byly orkámem Kyril nově nastaveny. Vše se jeho vinou akceleruje. Tam, kde by Správa Národního parku ve snaze rozšířit bezzásahová území musela absolvovat složitý proces projednávání, stačí nechat padlé dříví ležet a o další se postará kůrovec.

Jak tedy dál z této bezvýhodné situace? Stále optimisticky doufám, že se podaří najít platformu, na které budeme moci postavit všeobecnou dohodu o Šumavě. Stále doufám, že snaha o dohodu a naše nabízená ruka není ze strany orgánů ochrany přírody a ekologů vnímána jako slabost, že zdlouhavá jednání nejsou zástěrkou k realizaci nevratných kroků na cestě k zpraesnění Šumavy. Je nejvyšší čas vzít rozum do hrsti a rozhodnout, co je skutečným veřejným zájmem na Šumavě. O tom nemůže rozhodovat ministr životního prostředí, orgány ochrany přírody ani ekologické organizace. To může v současném legislativním prostředí učinit česká vláda nebo Parlament ČR.

Jan Zahradník
hejtman Jihočeského kraje